

ETISKE RETNINGSLINJER FOR LEVERANDØRER AV VARER OG TJENESTER

Vedlegg til rammeavtalen

Denne versjonen gjelder fra 8. oktober 2020

Formål

For BAMA er det viktig å ha en ansvarlig forretningspraksis som respekterer mennesker, samfunn og miljø. Vi driver vår virksomhet på en ansvarlig og transparent måte, i dialog med våre samarbeidspartnere, med ærlighet og gjensidig respekt i alle relasjoner. BAMA ser på samarbeid som en forutsetning for ansvarlig forretningspraksis, og avgjørende for å kunne nå FNs bærekraftsmål.

Prinsipper

De etiske retningslinjene for leverandører av varer og tjenester setter minimumsstandarder og skal signeres og følges av alle BAMAs leverandører. Leverandørene skal følge alle aktuelle nasjonale og internasjonale lover samt internasjonalt anerkjente standarder som OECD-, FN- og ILO-konvensjoner for menneskerettigheter, helse og sikkerhet, arbeidstakerrettigheter, miljø, rettferdig konkurranse, anti-korrupsjon og rettferdig forretningspraksis.

Ved avvik eller konflikt mellom den nasjonale lovgivningen og disse retningslinjene skal leverandøren følge den strengeste av standardene som er i samsvar med gjeldende lov.

Leverandørene må påse at deres egne underleverandører også følger disse standardene, inklusiv alle underleverandører bakover i verdikjeden. Dette omfatter også kontraktsarbeidere, dagarbeidere og løsarbeidere som jobber for leverandørene og underleverandørene.

Politiske eller kulturelle omstendigheter kan i enkelte tilfeller gjøre det vanskelig å oppfylle bestemte standarder eller å identifisere eller få kontakt med alle underleverandører. I slike tilfeller må leverandørene se etter alternative måter å nå målene, etter avtale med BAMA.

Uakseptabel forretningskikk

BAMA har nulltoleranse for korrupsjon. Alle transaksjoner med BAMA skal være avtalefestede, lovlige og av normal forretningsmessig art. Det kan bli gjort bakgrunnsjekker av leverandører og samarbeidspartnere.

Leverandøren skal ikke tilby, gi, be om, godta eller ta imot noen form for bestikkelse, tilretteleggingshonorarer («facilitation payment») eller utilbørlig fordel, ytelse eller tjeneste til/fra offentlige tjenestemenn, internasjonale organisasjoner eller en annen tredjepart i privat eller offentlig sektor. Denne bestemmelsen skal ikke omgås gjennom bruk av mellommenn.

Høflighetsgaver av beskjeden verdi kan unntaksvis godtas. Vareprøver skal kun tilbys med det formål å la BAMA undersøke og skaffe kunnskap om produktet. Leverandøren har ansvar for å sikre at antall enheter og mottaker er relevant og nødvendig for formålet. Vareprøver utover dette regnes som gaver og aksepteres ikke.

Beverting i form av måltider, sosiale arrangementer og underholdning skal kun tilbys i forbindelse med legitime forretningsaktiviteter, og skal holdes innenfor rimelighetens grenser. Utgifter til reise og opphold for BAMAs ansatte og representanter skal dekkes av BAMA.

Minimumsstandarder

Ansettelse er et fritt valg (ILO-konvensjon nr. 29, 105 og 131)

Det skal ikke forekomme noen form for tvangsarbeid, slavearbeid eller ufrivillig arbeid. Arbeiderne skal ikke måtte levere depositum eller identitetspapirer til arbeidsgiver og skal fritt kunne avslutte arbeidsforholdet med rimelig oppsigelsestid. Alle arbeidere skal motta en skriftlig avtale på et forståelig språk som inneholder gjeldende lønnsvilkår og betalingsmåte, før arbeidet tiltres.

Retten til organisering og til å forhandle kollektivt (ILO-konvensjon nr. 87, 98, 135 og 154)

Arbeiderne skal uten unntak ha rett til å slutte seg til eller etablere fagforeninger etter eget ønske, og til å forhandle kollektivt. Dersom disse rettighetene er begrenset ved lov, skal arbeidsgiveren legge til rette for- og ikke under noen omstendighet forhindre - alternative mekanismer for fri og uavhengig organisering og forhandling. Fagforeningsrepresentanter skal ikke diskrimineres eller hindres i å utføre sitt fagforeningsarbeid.

Barnearbeid (FNs barnekonvensjon, ILO-konvensjon nr. 138, 182 og 79 samt ILO-anbefaling nr. 146)

Barn under 18 år skal ikke utføre arbeid som er til skade for deres helse eller sikkerhet, inkludert nattarbeid. Barn under 15 år (i enkelte land 14 eller 16 år) skal ikke utføre arbeid som kan være til skade for deres helse og/eller utdanning.

Nyrekruttering av barnarbeidere som ikke innfrir konvensjonene ovenfor, aksepteres ikke. Hvis denne typen barnearbeid allerede finner sted, skal snarlig utfasing igangsettes. Det skal også legges til rette for støtteordninger som sikrer barn livsopphold og skolegang så lenge de er i skolepliktig alder.

Ingen diskriminering (ILO-konvensjon nr. 100 og 111, FN-konvensjonen om diskriminering av kvinner)

Det skal ikke forekomme diskriminering i arbeidslivet basert på etnisk tilhørighet, kaste, nasjonalitet, religion, alder, uførhet, kjønn, sivilstatus, seksuell orientering, fagforeningsmedlemskap eller politisk tilhørighet.

Det skal etableres vern mot seksuelt påtrengende, truende, fornærmende eller utnyttende adferd, og mot diskriminering eller oppsigelse på usaklig grunnlag, for eksempel ekteskap, graviditet, foreldrestand eller status som HIV-smittet.

Ingen brutal eller umenneskelig behandling (FN-konvensjonen om sivile og politiske rettigheter, art. 7)

Fysisk mishandling eller avstraffelse, eller trussel om fysisk mishandling, skal være forbudt. Det samme gjelder seksuelt eller annet misbruk, og andre former for ydmykelses.

Sikre og hygieniske arbeidsforhold (ILO-konvensjon nr. 155 og ILO-anbefaling nr. 164)

Arbeidsmiljøet skal være trygt og hygienisk. Farlige kjemikalier og andre stoffer skal håndteres forsvarlig. Nødvendige tiltak skal iverksettes for å hindre ulykker og helseskader. Arbeiderne skal jevnlig trenes i helse og sikkerhet og ha tilgang til rene sanitærfasiliteter og rent drikkevann.

Hvis arbeidsgiver tilbyr losji, skal dette være rent, sikkert og tilstrekkelig ventilert og med tilgang til rene sanitærfasiliteter og rent drikkevann.

Lønn (ILO-konvensjon nr. 131)

Lønn og andre fordeler som utbetales for en standard arbeidsuke skal som minimum innfri nasjonale minstelønnsbestemmelser eller tariffavtaler, avhengig av hvilken som er høyest, og alltid være tilstrekkelig til å dekke grunnleggende behov. Fratrukk i lønn som disiplinærreaksjon skal ikke tillates.

Arbeidstid (ILO-konvensjon nr. 1 og 14)

Arbeidstiden skal være i tråd med nasjonale lover eller tariffavtale, og ikke overstige arbeidstid eller fritid i samsvar med gjeldende internasjonale konvensjoner. Pålagt overtidsarbeid skal være begrenset.

Regulære ansettelser (ILO-konvensjon nr. 95, 158, 175, 177 og 181)

Utført arbeid skal så langt som mulig være basert på anerkjente arbeidsrelasjoner som ivaretar de ansattes rettigheter og sosiale beskyttelse i tråd med nasjonal lovgivning og praksis. Forpliktelser overfor arbeidere skal ikke omgås gjennom bruk av korttidsengasjementer, underkontraktører eller andre arbeidsrelasjoner. Hvis slike arbeidsrelasjoner benyttes har arbeiderne krav på samme type rettigheter som ordinære arbeidstakere.

Marginaliserte befolkningsgrupper (FN-konvensjonen om sivile og politiske rettigheter, art. 1 og 2, ILO-konvensjon nr. 169)

Produksjon og bruk av naturressurser skal ikke bidra til å ødelegge og/eller forringe ressurs- og inntektsgrunnlag for marginaliserte befolkningsgrupper, ved å beslaglegge store landarealer, bruk av vann eller andre naturressurser som disse befolkningsgruppene er avhengig av.

Ved konflikter med lokalsamfunn angående bruken av land eller andre naturressurser, må partene gjennom forhandling sikre respekt for individuelle eller kollektive rettigheter til områder eller ressurser basert på sedvane/praksis. Dette gjelder også i tilfeller der rettighetene ikke er formalisert.

Miljø og klimaendring (FNs klimakonvensjon med protokoller, FNs konvensjon om biologisk mangfold og FNs ørkenkonvensjon)

Nasjonal og internasjonal miljølovgivning og -reguleringer skal overholdes og relevante utslippstillatelser skal innhentes. Negativ miljøpåvirkning skal reduseres i hele verdikjeden i tråd med føre-var-prinsippet.

Det skal iverksettes tiltak for å redusere matsvinn etter innhøsting og i verdikjeden.

Det skal iverksettes tiltak for å redusere bruken av ressurser som blant annet gjødsel, plantevernmidler, vann og emballasjematerialer.

Det skal iverksettes tiltak for å redusere avfallsmengden, forhindre avfall på avveie og sikre forsvarlig avfallshåndtering.

Det skal iverksettes tiltak for å bevare landskap, arter og genetisk mangfold i nærliggende områder. Naturskog og våtmarksområder skal ikke ha vært gjort om til dyrket mark i løpet av de fem siste årene. Eksisterende naturskog og våtmarksområder skal heller ikke gjøres om til dyrket mark i fremtiden.

Det skal iverksettes tiltak for kontinuerlig å minimere utslipp av klimagasser fra dyrket mark, lagring, kjøling, emballering og transport av produkter.

Tilleggskrav for transportører

Kabotasje i Europa

Kabotasjekjøring skal begrenses, og sjåførere skal ikke under noen omstendighet pålegges kjøring som strider mot internasjonale kabotasjeregler – forskrift (EC) 1072/2009 av 14. mai 2010.

Trafikksikkerhet

En sjåfør skal ikke pålegges kjøring med utstyr og materiell som setter sjåførens eller andre trafikanters liv i fare. Nasjonale krav må innfris.

Implementering

Leverandørene skal kontinuerlig forbedre og gjøre sitt ytterste for å innfri minimumsstandardene innen en avtalt og rimelig frist. Engasjement og innsats for å tilfredsstill disse kravene vil være en grunnforutsetning for at samarbeidet med BAMA skal kunne videreføres. Hvis aktuelle forbedringstiltak og avtalt oppfølging ikke utføres, eller hvis lovpålagte krav ikke innfris, kan BAMA beslutte å avslutte forretningsrelasjonen. BAMA vil på den andre siden aktivt hjelpe leverandørene til å innfri standardene.

Leverandørene skal ha tilfredsstillende styringssystemer for å dokumentere og overvåke så vel produktkvalitet som andre forretningsprosesser. OECDs veileder for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv er et anbefalt rammeverk. Dette inkluderer risikovurderinger for å identifisere potensiell negativ påvirkning, forhindre og forebygge en slik påvirkning samt å overvåke og evaluere effekten av tiltakene som er iverksatt.

BAMA må varsles ved vesentlige avvik eller brudd på disse etiske retningslinjene.

Leverandørene må til enhver tid – med eller uten forutgående varsel – gi BAMA, eller en uavhengig tredjepartsrevisor som er autorisert av BAMA, ubegrenset tilgang til anleggene sine og all relevant dokumentasjon.

Leverandør (trykte bokstaver):

Sted og dato:

Signatur fra leverandøren:
